

«ՀԱՆՔԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԱԶԴԱԿԻՐ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԸ՝ ԱՃԹՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԼԻԱՐԺԵՔ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐ» ԾՐԱԳԻՐ

3-4 մայիս, 2019 թ.

ԿԱՊԱՆ + ԳԵՂԱՆՈՒՇ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հ. Ի. ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ

ՀՀ ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի քաղ. հասարակության
խմբակցության անդամ, ԵՊՀ դոցենտ, Է.գ.թ.

E-mail: harutyunmovsisyan84@gmail.com

«Արդյունահանող
ճյուղերի
Թափանցիկության
Նախաձեռնությունը»
բնական պաշարների
բաց և հաշվետու
կառավարումը
խթանող միջազգային
կազմակերպություն է:

Ի՞նչ է Արդյունահանող Ճյուղերի Թափանցիկության Նախաձեռնությունը

ԱՃԹՆ – EITI

www.eiti.am

www.eiti.org

Տեղեկատվական հոլովակ - <https://youtu.be/vTMQnGs9P9k>

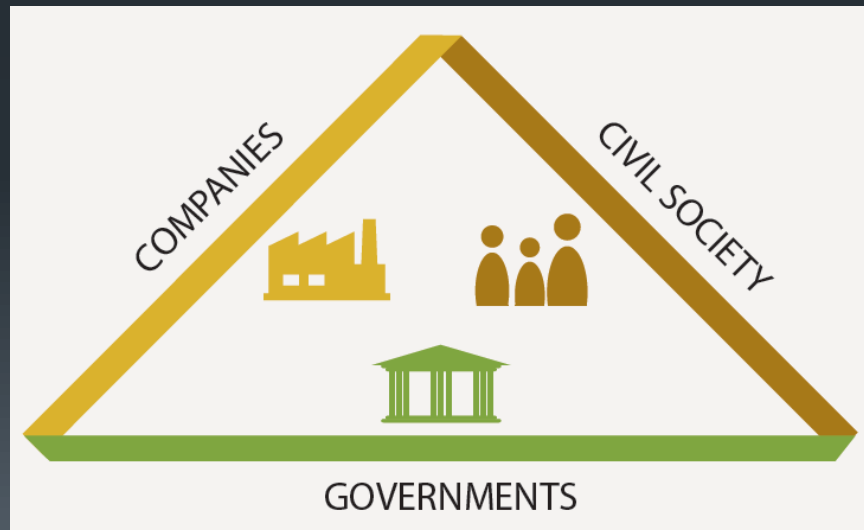
USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

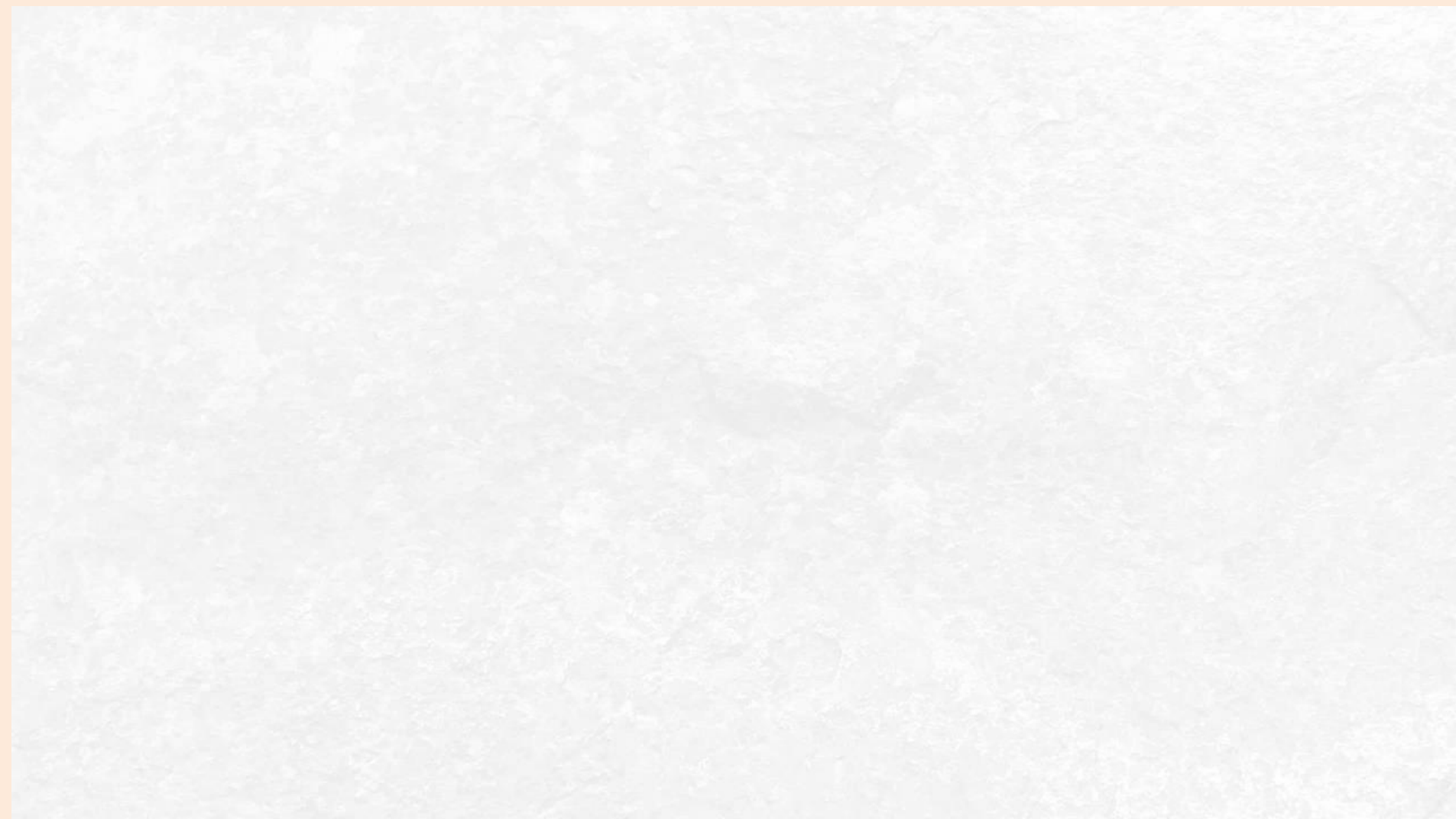
Հ. Մովսիսյան

Ո՞ւմ կողմից է կառավարվում ԱՃԹՆ-ի գործընթացը

ԱՃԹՆ ԲՇԽ (MSG) Բազմաշահառու խումբ

Տեղեկատվական հոլովակ - <https://youtu.be/zoEQ1GiYuxo>

ԱՃԹՆ-ի հայաստանյան գործընթացը

Տեղեկատվական հոլովակ - <https://youtu.be/Q2RLKSn6AZk>

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
anticorruption center

ENGAGED
CITIZENRY
RESPONSIBLE
GOVERNANCE

Հ. Մովսիսյան

30 հունվարի, 2019 թ.
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՃԹՆ-ի
առաջին ազգային զեկույց (2018)
2016 և 2017 թթ. տեղեկատվությամբ

<https://www.eiti.am/hy/annual-reports/2018/>

Ներածություն

1. ԱՃԹՆ-ի զեկույցի կազմման մեթոդաբանությունը և շրջանակը
2. Հանքարդյունաբերության ոլորտի նկարագրություն
3. Հանքարդյունաբերության ոլորտում ՀՀ օրենսդրական եվ ինստիտուցիոնալ համակարգը, հանքարդյունահանման թույլտվությունների տրամադրման և պայմանագրերի կնքման ընթացակարգերը
4. Համադրման գործընթացը
5. ԱՃԹՆ-ի հաշվետվողականության գործընթացի բարեփոխման վերաբերյալ առաջարկություններ
6. ԱՃԹՆ զեկույցի շրջանակներում արձանագրված բացահայտումներ

Հավելվածներ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՈՂ ՃՅՈՂԵՐԻ
ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՁԵՒՆՈՒԹՅԱՆ (ԱՃԹՆ)
ԶԵԿՈՒՅՑ

2016-2017

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- ✓ Հայաստանը 2017թ.-ից Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնության (ԱՃԹՆ) թեկնածու երկիր է:
- ✓ ԱՃԹՆ-ն միջազգային ստանդարտ է, որի պահանջների կատարումը պարտադիր է Հայաստանի կողմից:
- ✓ Ստանդարտի համաձայն հանքարդյունաբերության ոլորտի վերաբերյալ բացահայտման ենթակա տեղեկատվությունն ամեն տարի երկրի կողմից հրապարակվում է ԱՃԹՆ-ի ազգային զեկույցում և/կամ պաշտոնական հասանելի աղբյուրներում:
- ✓ ԱՃԹՆ-ի ներդրման գործընթացը կառավարվում է բազմաշահառու խմբի (ԲՇԽ) կողմից: Հայաստանի ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ն կազմված է կառավարության 6, հանքարդյունահանող կազմակերպությունների 4 և քաղաքացիական հասարակության 5 ներկայացուցիչներից:
- ✓ ԲՇԽ-ում որոշումներն ընդունվում են բոլոր կողմերի համաձայնության (կոնսենսուս) միջոցով:
- ✓ ՀՀ ԱՃԹՆ-ի առաջին ազգային զեկույցը (2018թ.) իր մեջ ներառում է 2016 և 2017 թթ.-ի մետաղական հանքարդյունաբերության ոլորտին առնչվող հիմնական տեղեկատվությունը (արդյունահանման և արտահանման ծավալներ, ֆինանսական հոսքեր և այլն):
- ✓ Հայաստանյան ԱՃԹՆ-ի գործընթացի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հասանելի է պաշտոնական կայք էջում www.eiti.am:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՃԹՆ-Ի 2019-2020 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հանքարդյունաբերության ոլորտի վերաբերյալ իրազեկվածության ապահովում

Հանքարդյունաբերության ոլորտի վերաբերյալ
թափանցիկության և հաշվետվողականության բարձրացում, թափանցիկության և
հաշվետվողականության ստանդարտի տարածում Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի շրջանակի
ընդլայնման միջոցով

Պատասխանատու հանքարդյունաբերության մշակույթի կատարելագործում՝
միջազգային լավագույն փորձի կիրառման, իրավական կարգավորումների բարելավման
միջոցով

Պատասխանատու ներդրողների համար
մրցակցային ներդրումային միջավայրի բարելավում

Ոլորտի շահառուների ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացում,
ոլորտի տվյալների համակարգային բացահայտման մշակույթի ամրապնդում

2019-2020 ԹԹ. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Մատչելի և ժամանակին տեղեկատվության ապահովում

Հաշվետվողականության և հանրային վերահսկողության բարձրացում,
կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցում

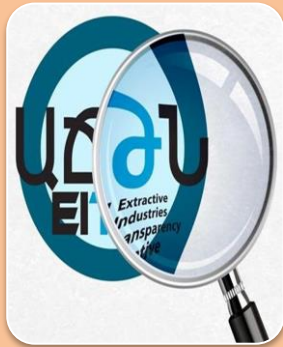
- Իրական սեփականատերերի բացահայտման հանրային ռեգիստրի ստեղծում և իրական սեփականատերերի մասին տեղեկատվության հանրայնացում
- Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի թեկնածության/անդամակցության կարգավիճակի ապահովում
- ԱՃԹՆ-ի ստանդարտին համապատասխան ԱՃԹՆ-ի զեկույցի կազմում

Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի շրջանակի ընդլայնում, ՀՀ իրավական դաշտի ուսումնասիրություն և իրավական անհամապատասխանությունների և բացերի բացահայտման նպատակով

Պատասխանատու հանքարդյունաբերության գործելաոճի ներդրում համաձայն ճանապարհային քարտեզի՝ հաշվի առնելով լավագույն միջազգային փորձը

ԱՃԹՆ-ի ԲՇԽ-ի և շահագրգիռ մարմինների կարողությունների հզորացում, ԱՃԹՆ-ի մեյնսթրիմինգ, տվյալների համակարգային բացահայտման խրախուսում

ԸՆԴԵՐՔՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄ ԵՎ ՀԱՍԱՆԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԱՃԹՆ

www.eiti.am

Առցանց
հաշվետվության
համակարգ

www.reports.eiti.am

Հանրապետական
երկրաբանական
ֆոնդ

www.geo-fund.am

ՀՀ Էներգետիկ
ենթակառուցվածք
ների և բնական
պաշարների
նախարարություն
(բնական
պաշարներ)

www.minenergy.am

ՀՀ
Բնապահպանության
նախարարություն

www.mnp.am

Շրջակա միջավայրի
մոնիթորինգի և
տեղեկատվության
կենտրոն

www.armmonitoring.am

ԻՐԱԿԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐԵՐԻ ԲԱՑԱՀԱՅՏՈՒՄԸ տեղեկատվական հոլովակ - <https://youtu.be/RL-DrQDNrv0>

«ԿԱՊԱՆԻ ԼԵՌՆԱՀԱՐՄՏԱՑՄԱՆ ԿՈՄԲԻՆԱՏ» ՓԲԸ-ի
(Շահումյանի ոսկի-բազմամետաղային հանքավայր)
2016 և 2017 թթ.

գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվությունն ըստ
ընդերքօգտագործողի կողմից ներկայացված
հրապարակային հաշվետվությունների
և ՀՀ ԱՃԹՆ-ի գեկույցի

<https://reports.eiti.am/hy/>
<https://www.eiti.am/hy/annual-reports/2018/>

2017թ. տարեկան շրջանառությունը – 29 708 940 903 ՀՀ դրամ
Պետքյուլջե վճարումներ. 2016 – 3 929 մլն ՀՀ դր; 2017 – 11 281.5 մլն ՀՀ դր
Աշխատատեղեր. 2016 – 1 146 մարդ; 2017 – 1 084 մարդ

ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

տեսակ	2016 թ.	2017 թ.
Պղնձի խտանյութ	5 649 թմտ 8 620 603 075 ՀՀ դր (+ ոսկու պարունակ. թ/մ արժեքը)	7 994 թմտ 12 797 250 394 ՀՀ դր
Ցինկի խտանյութ	8 901 թմտ 2 533 696 176 ՀՀ դր	10 869 թմտ 4 103 640 672 ՀՀ դր

* թմտ – թաց մետրիկ տոննա

ԻՐԱՑՈՒՄ՝ ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ

տեսակ	2016 թ.	2017 թ.
Պղնձի խտանյութ	5 962 թմտ 15 648 680 945 ՀՀ դր <i>Չինաստան</i>	7 448 թմտ 21 708 892 131 ՀՀ դր <i>Բուլղարիա, Շվեյցարիա</i>
Ցինկի խտանյութ	9 256 թմտ 4 612 821 994 ՀՀ դր <i>Բելգիա</i>	10 193 թմտ 8 000 048 772 ՀՀ դր <i>Բելգիա</i>
Ոսկու պարունակութ. թանկարժեք մետաղի խտանյութ	100 թմտ 272 099 496 ՀՀ դր <i>Բելգիա</i>	-

ՀԱՐԿԵՐ, ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՎՃԱՐՆԵՐ, ՏՈՒԳԱՆՔՆԵՐ

տեսակ	2016 թ., ՀՀ դր	2017 թ., ՀՀ դր
Շահութահարկ	Հշվրկ. 368 609 899 Վճր. 340 000 000	140 215 075 37 000 000
Եկամտահարկ	Հշվրկ. 1 110 064 261 Վճր. 659 000 000	1 179 142 526 2 673 678 025
Ավելացված արժեքի հարկ (ԱԱՀ)	Վճր. 19 000 000 Վրդրձ. 2 929 312 784	270 072 954 2 935 973 952
Ակցիզային հարկ	Վճր. 26 752 499	201 538
Մաքսատուրք և այլն	Վճր. 152 190 476	125 903 616
Տույժ (վճարման ուշացում)	14 697	625 324 196
Տուգանքներ	-	520 355 111

ԸՆԴԵՐՔՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐ

տեսակ	2016 թ., ՀՀ դր	2017 թ., ՀՀ դր
Ռոյալթի	Հշվրկ. 1 218 950 994 Վճր. 1 274 259 483	3 418 872 242 1 922 000 000
Բնօգտագործման վճար	Վճր. 547 500	625 793 784
Բնապահպանական վճարներ (հարկեր)	Հշվրկ. 4 924 959 Վճր. 4 971 764	4 906 881 4 903 232
Բնապահպանական վճարներ (ներմուծում)	Հշվրկ. 2 861 638 Վճր. 4 124 100	353 305 109 557
ՇԱԹՎ Պետական տուրք	Վճր. 10 000 000	10 000 000
Մշտադիտարկման իր. վճար	Վճր. 5 061 800	741 800

ՏԻՄ ՎՃԱՐԱԾ ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՎՃԱՐՆԵՐ

Տեսակ / Համայնք	2016 թ., ՀՀ դր	2017 թ., ՀՀ դր
Գույքահարկ (վճարված). Կապան ք/պ (ք. Կապան) Կապան ք/պ (գ. Աճանան) Կապան ք/պ (գ. Սյունիք)	3 048 296 135 560 87 840	3 635 543 76 780 43 920
Հողի հարկ (վճարված). Կապան ք/պ (ք. Կապան) Կապան ք/պ (գ. Աճանան) Կապան ք/պ (գ. Սյունիք)	1 319 275 35 102 4 336	1 343 917 17 551 2 168
Հողի ձեռքբերում. Կապան ք/պ (ք. Կապան)	-	15 620 280
Վարձակալության վճար՝ հողամաս Կապանի ք/պ (գ. Աճանան) Կապանի ք/պ (ք. Կապան)	8 902 346 96 785 774	10 880 645 96 246 855

ԿՈՐՊՈՐԱՏԻՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնք / ԿՄՊ նպատակ (ֆինանսական)	2016 թ., ՀՀ դր
Կապանի ք/պ (ք. Կապան)	19 193 505
այդ թվում՝	
Համայնքի երեխաների համար ամառային ճամբարի հովանավորում	4 430 000
«Ուսանողական ամառ» երիտասարդական փառատոնի հովանավորում	8 621 750
Դիզ.վառելիքի տրամադրում գյուղական համայնքների ճանապարհները բարեկարգելու համար	640 000
Ամանորյա միջոցառումների կազմակերպում, նվերների ձեռք բերում	5 000 000
Խմելու և տեխնիկական ջրի խողովակաշարի վերանորոգում	501 755

ԿՈՐՊՈՐԱՏԻՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնք / ԿՍՊ նպատակ (ֆինանսական)	2017 թ., ՀՀ դր
Կապանի քաղաքապետարան - ընդհանուրը	129 735 482
<i>Կապանի ք/պ (ք. Կապան)</i>	
Համայնքի հետ կնքված սոցիալ-տնտեսական համագործակցության մասին շրջանակային համաձայնագիր	115 100 000
Քաղաքի օրվան նվիրված միջոցառումների կազմակերպում	6 000 000
<i>Կապանի ք/պ (գ. Գեղանուշ)</i>	
Խմելու և տենիկական ջրի խողովակաշարի վերանորոգում	8 635 482

2016 Թ. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ՕՏԱՐՈՒՄՆԵՐ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ, ՀՀ ԴՐ

«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» հիմնադրամ	12 000 000
«Հայկական կարմիր խաչի ընկերություն» ՀԿ	1 440 000
«Ազատամարտ» Կապանի տարածաշրջանի գոհված և վիրավոր ազատամարտիկների իրավունքների պաշտպանության կոմիտե	1 500 000
«Հույսի և հավատի օջախ» ԲՀԿ	559 667
«Կապանի վետերանների միավորում» ՀԿ	530 000
Հաշմանդամների աջակցության Սյունիքի մարզի «Ողջի» ՀԿ	500 000
«Սյունիքի մարզի սիրողական և պրոֆեսիոնալ քիթ-բոքսինգի մարզական ակումբ» ՀԿ	600 000
Կապանի ԻՄՓԱՔՏ ակումբ (Վորլդ Վիժն)	271 665
Սյունիքի մարզի նարդու ֆեդերացիա	255 513
«Սյունյաց երկիր» թերթ	200 000
«Գեղանուշի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ	2 449 500
«Կապանի թիվ 8 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ	670 000
«Կապանի թիվ 5 հիմնական դպրոց» ՊՈԱԿ	1 100 000
«Կապանի թիվ 8 ՆՈՒՀ Կավարտի մասնաճյուղ» ՀՈԱԿ	200 000
«Կապան քաղաքի արվեստի մանկական դպրոց» ՀՈԱԿ	338 000
Ընդհանուրը	22 614 345

2017 Թ. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ՕՏԱՐՈՒՄՆԵՐ, ՀՀ ԴՐ

«Կապանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ	9 166 025
«Հայկական կարմիր խաչի ընկերություն» ՀԿ	2 870 000
«Ազատամարտ» Կապանի տարածաշրջանի գոհված և վիրավոր ազատամարտիկների իրավունքների պաշտպանության կոմիտե	2 400 000
«Նվիրիր կյանք» բարեգործական հիմնադրամ	1 000 000
«Օրբան» ԲՀԿ	250 000
«Կապանի վետերանների միավորում» ՀԿ	180 000
Սյունիքի մարզի աթլետիկայի ֆեդերացիա	828 000
«Սյունիքի մարզի սիրողական և պրոֆեսիոնալ քիք-բոքսինգի մարզական ակումբ» ՀԿ	435 000
Կապանի մարտարվեստների ակումբ	470 378
«Հուսո երիցուկ» հաշմանդամ և անապահով երեխաների պաշտպանության ՀԿ	189 240
Երեխաների հոգևոր դաստիարակության և աջակցության «Տիկնիկ» ՀԿ	240 000
«Սյունյաց երկիր» թերթ	500 000
«Գեղանուշի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ	540 000
«Կապանի թիվ 8 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ	793 500
Կապանի թիվ 3 հատուկ կրթահամալիր / «Մենք ձեզանից մեկն ենք» ԱՀԿ	1 500 000
«Կապանի թիվ 11 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ	649 000
«Գեղի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ	250 000
«Օխտարի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ	240 000
«Կապանի թիվ 9 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ	103 000
«Կապանի թիվ 8 ՆՈՒՀ Կավարտի մասնաճյուղ» ՀՈԱԿ	200 000
«Կապան քաղաքի մարմնամարզության մանկապատանեկան մարզադպրոց» ՀՈԱԿ	816 000
«Նորաշենիկի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն» ՊՈԱԿ	100 000
«Մհեր Մկրտչյանի անվան» արտիստական թատրոն ՀՈԱԿ	350 000
«Կապան քաղաքի մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոն» ՀՈԱԿ	51 000
«Կապանի Շիրվանզադեի անվան դրամատիկական թատրոն» ՊՈԱԿ	200 000
«Կապանի մանկական կենտրոն» ՀՈԱԿ	130 000
Ընդհանուրը	24 451 143

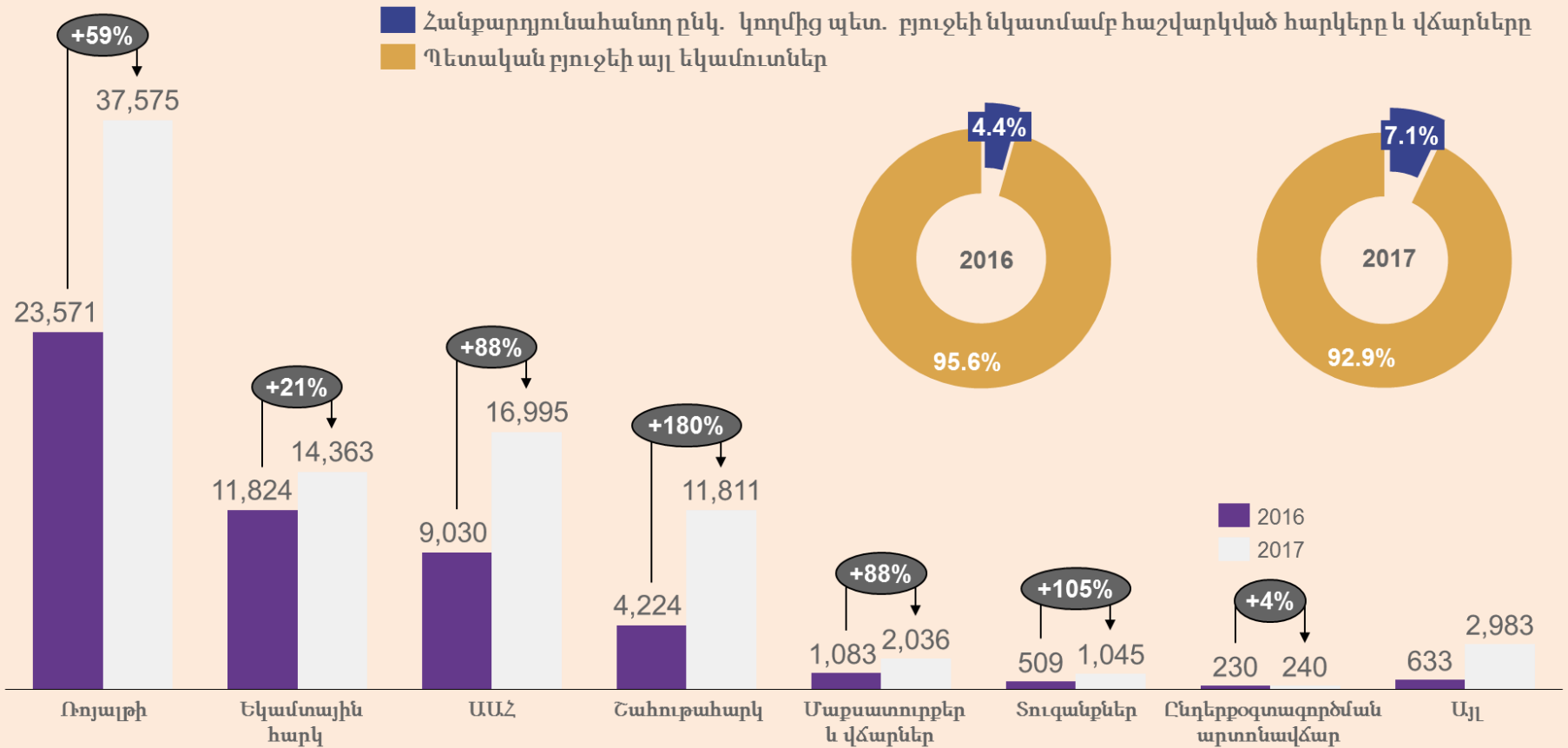
ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ՕՏԱՐՈՒՄՆԵՐ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ

Անհատույց օտարում	2016 թ., ՀՀ դր	2017 թ., ՀՀ դր
«Կապանի երեխաների խնամքի և պաշտպանության գիշերօթիկ հաստատություն» ՊՈԱԿ	656 333	-
«Անդրանիկ Մարգարյանի Կապանի թիվ 7 հիմնական դպրոց» ՊՈԱԿ	312 500	-
«Սյունիքի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ	-	1 370 300
«Կապանի թիվ 12 հիմնական դպրոց» ՊՈԱԿ	-	489 000
Ընդհանուրը՝ Ոչ ֆինանսական	968 833	1 859 300
Ընդհանուրը՝ Ֆինանսական	22 614 345	24 451 143
Ընդհամենը՝ ֆինանսական + ոչ ֆինանսական	23 583 178	26 310 443

ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ՕՏԱՐՈՒՄՆԵՐ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ

Անհատույց օտարում	2016 թ.	2017 թ.
Ֆինանսական, ՀՀ դրամ	3 710 726	9 993 088
Ֆիզիկական անձանց թիվը	777 անձ	438 անձ
Ոչ ֆինանսական (ամանորյա նվերներ համայնքի երեխաներին. 2016 – 290, 2017 – 276 երեխա), ՀՀ դրամ	1 031 933	784 300
Ոչ ֆինանսական (սնունդ միայնակ տարեցներին, թվով 83), ՀՀ դրամ	581 000	-
Ընդհանուրը, ՀՀ դրամ	5 323 659	10 777 388

ՀԱՇՎԱՐԿՎԱԾ ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՎՃԱՐՆԵՐ. ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ

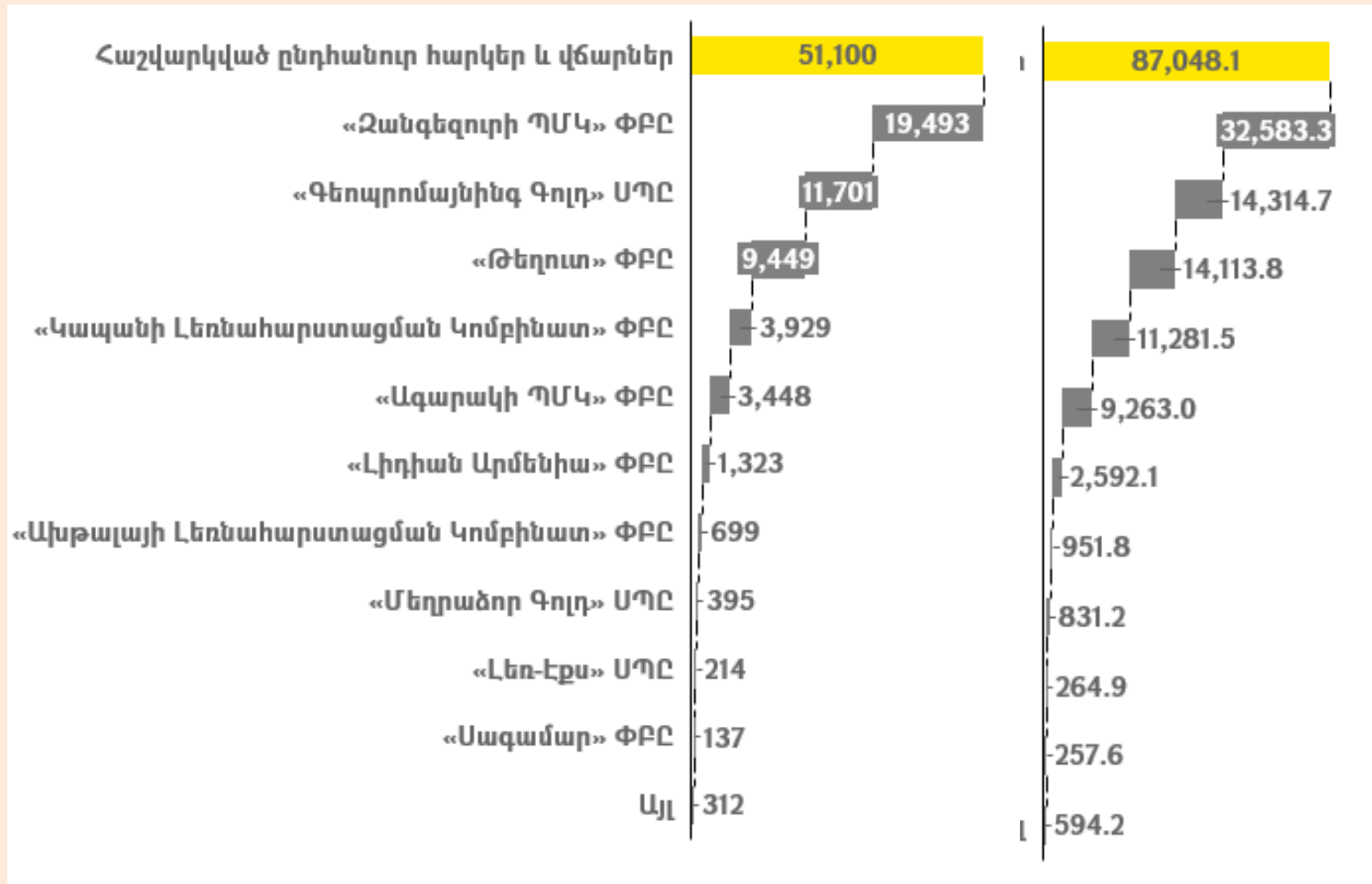

- Աղբյուրը՝ մետաղական հանքաքար արդյունահանող ընկերությունների հաշվետվություններ (ՀՀ ԱՃԹՆ զեկույց)
- մին ՀՀ դրամ

Մետաղական հանքաքար արդյունահանող ընկերությունների՝ պետական բյուջեի նկատմամբ հաշվարկված հարկերը և վճարները, մլն ՀՀ դրամ

2016

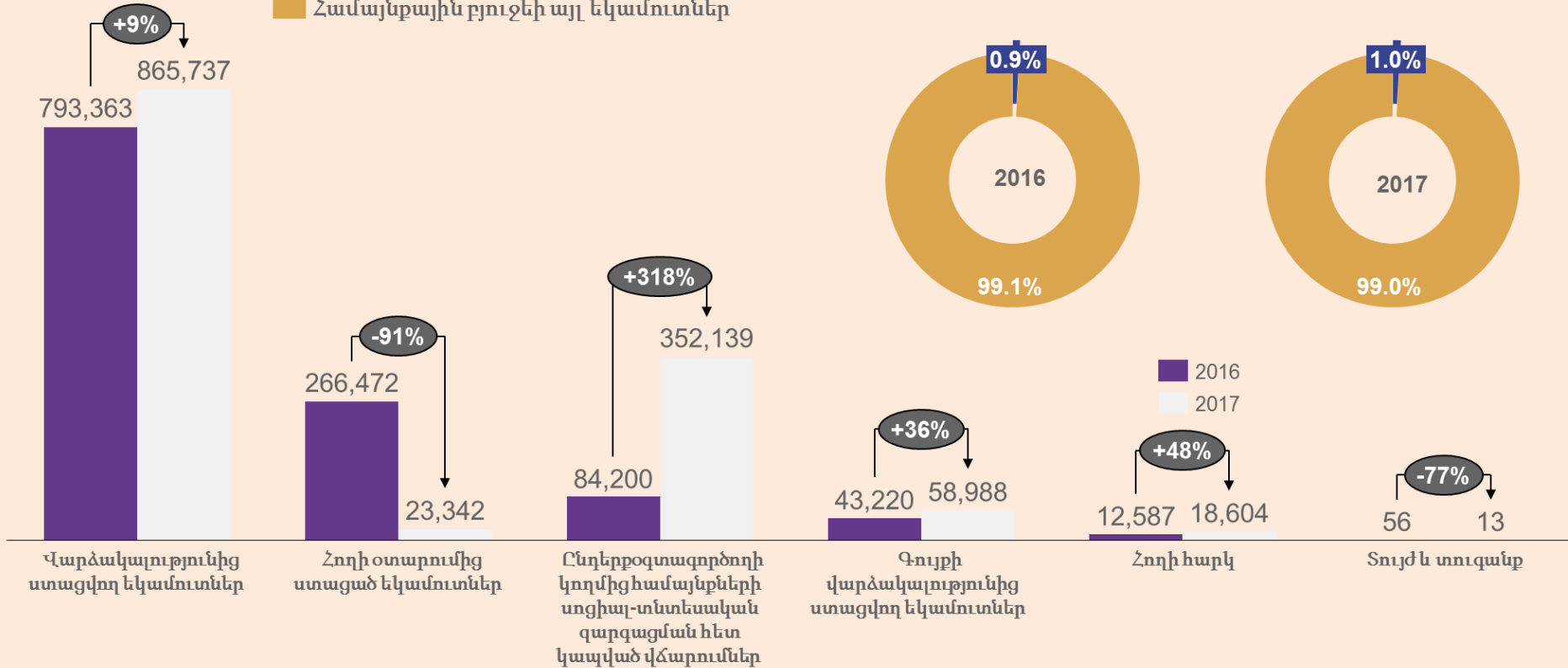
2017

Աղբյուր՝ ՀՀ ԱՃԹՆ գեկույց. Ըստ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի կողմից տրամադրված տեղեկատվության

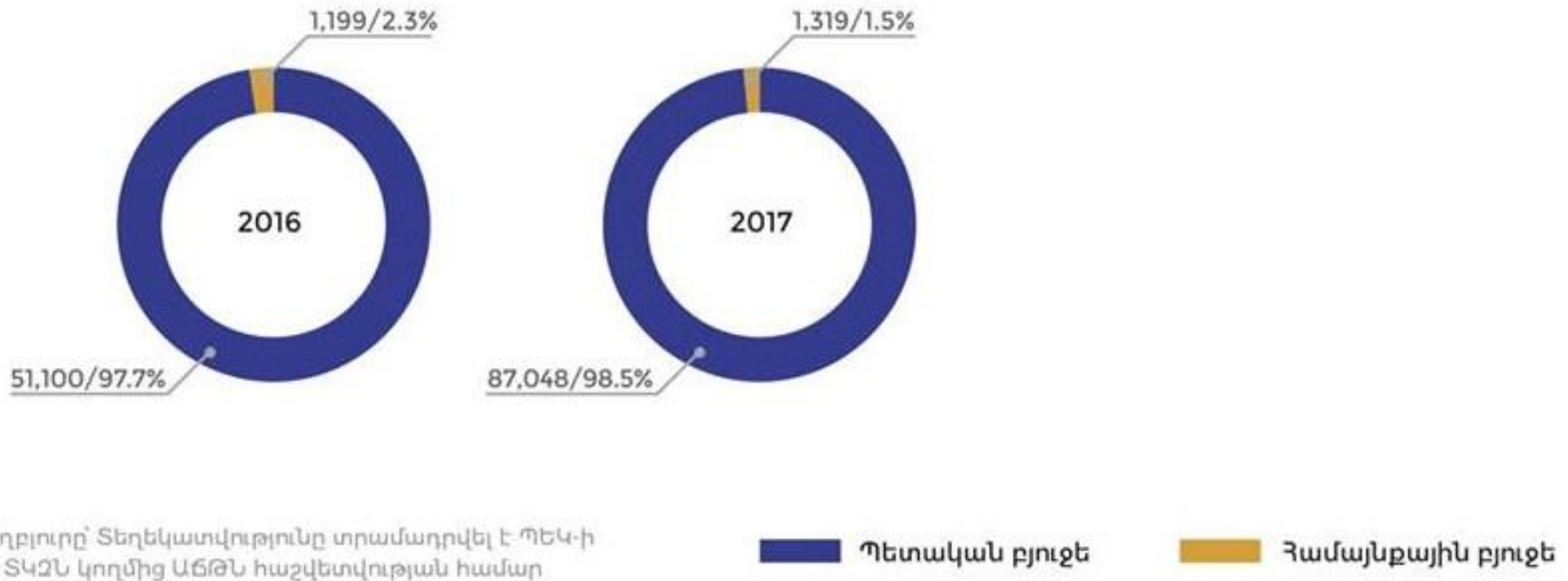
ՀԱՇՎԱՐԿՎԱԾ ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՎՃԱՐՆԵՐ. ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵՆՆԵՐ

■ Հանքարդյունահանող ընկ. կողմից համայնքային բյուջեի նկատմամբ հաշվարկված հարկերը և վճարները
 ■ Համայնքային բյուջեի այլ եկամուտներ

- Աղբյուրը՝ մետաղական հանքաքար արդյունահանող ընկերությունների և ՀՀ ՏԿԶՆ հաշվետվություններ (ՀՀ ԱՃԹՆ զեկույց)
- հազար ՀՀ դրամ

Ընկերությունների կողմից պետական և համայնքային բյուջեների նկատմամբ հաշվարկված հարկային վճարումները 2016-2017թթ., մլն ՀՀ դրամ

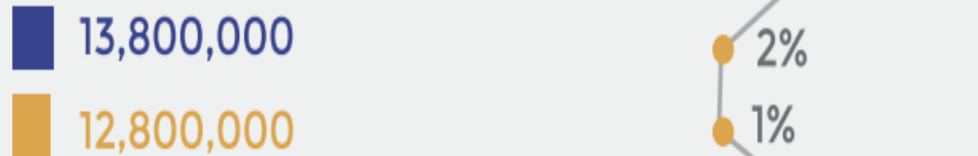

Ընդերքօգտագործողների կողմից համայնքներին կատարած փաստացի վճարումներ, ՀՀ դրամ

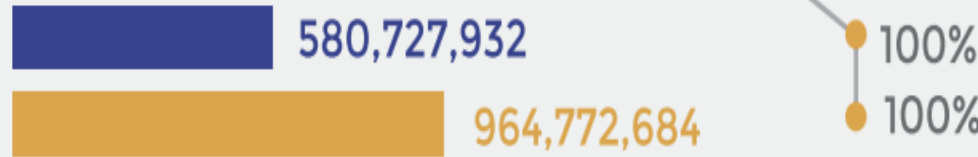
Բարեգործական հատկացումներ, նվիրատվություններ կամ այլ ձևով համայնքին կատարված անհատույց օտարումներ

Պայմանագրով սահմանված պարտավորություններ

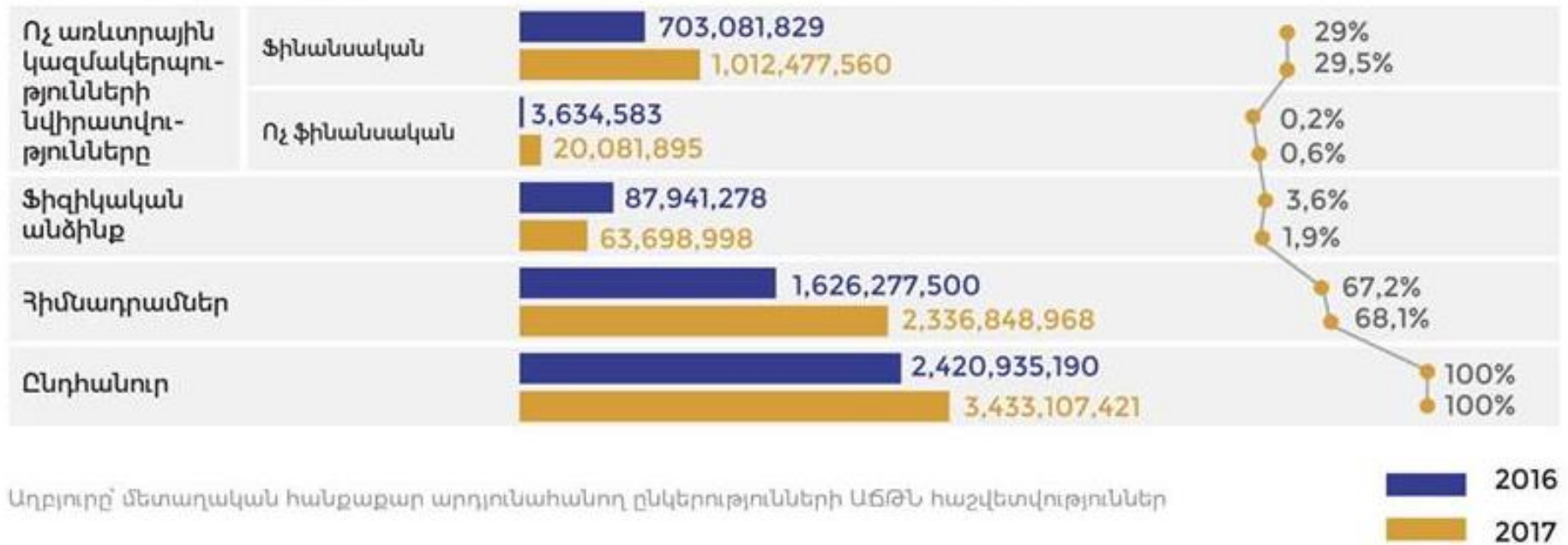

Ընդհանուր

Աղբյուրը՝ մետաղական հանքաքար արդյունահանող ընկերությունների ԱճԹՆ հաշվետվություններ

Ընդերքօգտագործողների կողմից ոչ առևտրային իրավաբանական անձանց և ֆիզիկական անձանց տրամադրված նվիրատվությունները, նվիրաբերությունները կամ այլ ձևով կատարված անհատույց օտարումները, ՀՀ դրամ

ԱՃԹՆ ՍՏԱՆԴԱՐՏԻ 5-ԲԴ ՊԱՀԱՆՋ. Եկամուտների տեղաբաշխումները

Ամփոփ նկարագիր. ԱՃԹՆ-ն պահանջում է եկամուտների տեղաբաշխումների հետ կապված տեղեկությունների բացահայտումներ, որոնք շահագրգիռ կողմերին հնարավորություն կտան հասկանալու, թե ինչպես են եկամուտները մուտքագրվում պետական և, կիրառելիության դեպքում, տեղական կառավարման մարմինների բյուջեներ:

Եկամուտների տեղաբաշխումներին առնչվող ԱՃԹՆ-ի պահանջները ներառում են

- (5.1) եկամուտների բաշխումը,
- (5.2) տեղական կառավարման մարմիններ կատարվող փոխանցումները,
- (5.3) եկամուտների կառավարումը և ծախսերը:

ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՏԵՂԱԲԱՇԽՈՒՄԸ

- ✓ Հայաստանի Հանրապետությունում, համաձայն պետական և համայնքների բյուջեների ձևավորման և ելքերի իրականացման կանոնակարգման, **բյուջեների կատարումն իրականացվում է միասնական դրամարկղի սկզբունքի հիման վրա:** Բյուջեի եկամուտների միասնականությունը անհնար է դարձնում ճշգրտել որևէ եկամուտի հետագա տեղաբաշխումը:
- ✓ «Հայաստանի Հանրապետության Բյուջետային Համակարգի Մասին» օրենքն ամրագրում է միայն այն պահանջը, որ **բնապահպանական ծրագրերի գծով պետական բյուջեով նախատեսվող ծախսերը չեն կարող պակաս լինել, քան այդ տարվան նախորդող երկրորդ բյուջետային տարվա բնապահպանական և բնօգտագործման վճարների, իսկ 2020թ.-ից սկսած՝ բնապահպանական հարկի և բնօգտագործման վճարների գծով փաստացի մուտքերի հանրագումարը:**

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎՃԱՐՎՈՂ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՎՃԱՐԻ (ՀԱՐԿԻ) ՆՊԱՏԱԿԱՅԻՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

Ընդերքօգտագործողի կողմից
Բնապահպանական հարկի վճարում ՊԲ

Հարկից մասհանումների կատարում և
ուղղորդում համայնքային բյուջե

ՀՕ-188, 15 մայիսի 2001թ.

ՀՀ ՕՐԵՆՔԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎՃԱՐՎՈՂ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐԿԻ ՆՊԱՏԱԿԱՅԻՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

Ընդունված է 2001 թվականի մայիսի 15-ին

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎՃԱՐՎՈՂ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐԿԻ ՆՊԱՏԱԿԱՅԻՆ
ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ
(վերնագիրը փոփ. 21.12.17 ՀՕ-269-Ն)

Հոդված 1. «Արմենիան Քափըր Փրոգրամ», «Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ», «Ագարակի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ», «Դինո Գոլդ Մայնինգ Քամփնի», «Ախթալայի լեռնահարատացման կոմբինատ», «Արարատցեմենտ», «Միկա-ցեմենտ», «Հրազդանի ՋԷԿ», «Երևանի ՋԷԿ», «Գաջեգործ», «Հայկական ատոմային էլեկտրակայան», «Նաիրիտ» գործարան և «Գաջ» փակ բաժնետիրական ընկերությունների, «Արմենիան Մոլիբդեն Փրոդաքշն» և «Գեոպրոմայնինգ Գոլդ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների, «Մաքուր երկաթ», «Ասկե-Գրուպ» և Չարենցավանի «Զուլակենտրոն» բաց բաժնետիրական ընկերությունների (այսուհետ՝ ընկերություններ) կողմից վճարվող բնապահպանական հարկից մասհանումներ կատարվում և առանձին տողով արտացոլվում են այն համայնքների բյուջեներում, որոնց տարածքում նշված ընկերությունների գործունեությունը թողնում է վնասակար ազդեցություն:

Համայնքների ցանկը և բնապահպանական հարկից նրանց վարչական և ֆոնդային բյուջեներ մասհանվող գումարների չափերը յուրաքանչյուր տարվա համար հաստատվում են տվյալ տարվա պետական բյուջեի մասին օրենքով:
Ինստիտուցիոնալ տվյալ (ստատիստիկա՝ ստատիստիկա) բյուջետային տարվա բնագործում կատարվում է անմիջապես

N 197-Ն, 27 փետրվարի, 2014 թ.

<i>Համարը N 197-Ն</i>	<i>Տեսակը Հիմնական</i>
<i>Տիպը Որոշում</i>	<i>Կարգավիճակը Գործում է</i>
<i>Սկզբնաղբյուրը ՀՀՊՏ 2014.03.12/11(1024) Հոդ.160</i>	<i>Ընդունման վայրը Երևան</i>
<i>Ընդունող մարմինը ՀՀ կառավարություն</i>	<i>Ընդունման ամսաթիվը 27.02.2014</i>
<i>Ստորագրող մարմինը ՀՀ վարչապետ</i>	<i>Ստորագրման ամսաթիվը 05.03.2014</i>
<i>Վավերացնող մարմինը</i>	<i>Վավերացման ամսաթիվը</i>
<i>Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը 22.03.2014</i>	<i>Ուժը կորցնելու ամսաթիվը</i>

† Կապեր այլ փաստաթղթերի հետ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՄԵԱԿՄԱՆ (ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ) ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

27 փետրվարի 2014 թվականի N 197-Ն

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՄԵԱԿՄԱՆ (ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ) ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը **որոշում է**.

1. Հաստատել բնապահպանական ծրագրերի մշակման (նախագծման) կարգը՝ համաձայն հավելվածի:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

Հայաստանի Հանրապետության
վարչապետ

S. Սարգսյան

2014 թ. մարտի 5
Երևան

N 1544-Ն, 26 սեպտեմբերի 2002թ.

«Վավերացնում եմ»
Հայաստանի Հանրապետության
Նախագահ Ռ. Քոչարյան
9 հոկտեմբերի 2002 թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

26 սեպտեմբերի 2002 թվականի N 1544-Ն

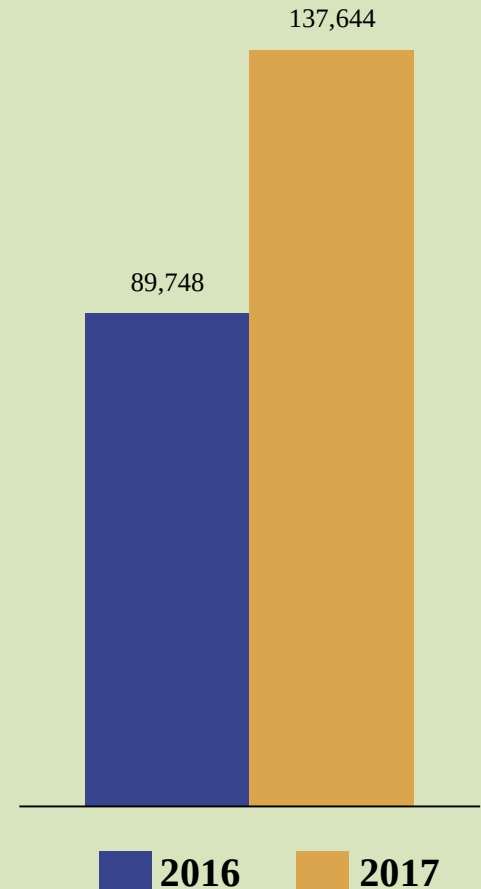
ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՎ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԱՌԱՋՆԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՄԱՄԱՍՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՈՒ «ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎՃԱՐՎՈՂ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐԿԻ ՆՊԱՏԱԿԱՅԻՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀՀ ՕՐԵՆՔԻ 3-ՐԴ ՀՈԴՎԱԾԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆ ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ ԵՎ ԱՌԱՋԻԿԱ ՏԱՐՎԱ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵՈՎ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ԾՐԱԳՐՈՒՄ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԿՈՂՄԻՑ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ
(վերնագիրը լրաց., փոփ. 14.01.10 N 24-Ն, փոփ. 24.05.18 N 625-Ն)

«Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական հարկի նպատակային օգտագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 3-րդ հոդվածին համապատասխան՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

(նախաբանը փոփ. 24.05.18 N 625-Ն)

ՆՊԱՏԱԿԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

- ✓ Ըստ «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական վճարների նպատակային օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքի, բնապահպանական վճարներից համայնքների վարչական և ֆոնդային բյուջեներ մուտքագրվող մասհանումները հանդիսանում են նպատակային միջոցներ և օգտագործվում են տվյալ համայնքների տարածքում բացառապես բնապահպանական ծրագրերի իրականացման համար:
- ✓ Համաձայն նույն օրենքի հոդված 3-ի՝ ծրագրի նախագիծը մշակվում է համայնքի ղեկավարի կողմից՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, տվյալ մարզի կամ համայնքի զարգացման (սոցիալ-տնտեսական զարգացման) կամ շրջակա միջավայրի պահպանության տեղական գործողությունների ծրագրերի կամ այլ ծրագրային կամ ռազմավարական նշանակության հաստատված փաստաթղթերի հիման վրա:

**2016-2017 թթ. ազդակիր համայնքներին
հատկացված գումարը, հազար ՀՀ դրամ**

Աղբյուրը՝ ՀՀ ԱՃԹՆ զեկույց, ըստ ՏԿԶՆ կողմից տրամադրված տեղեկատվության

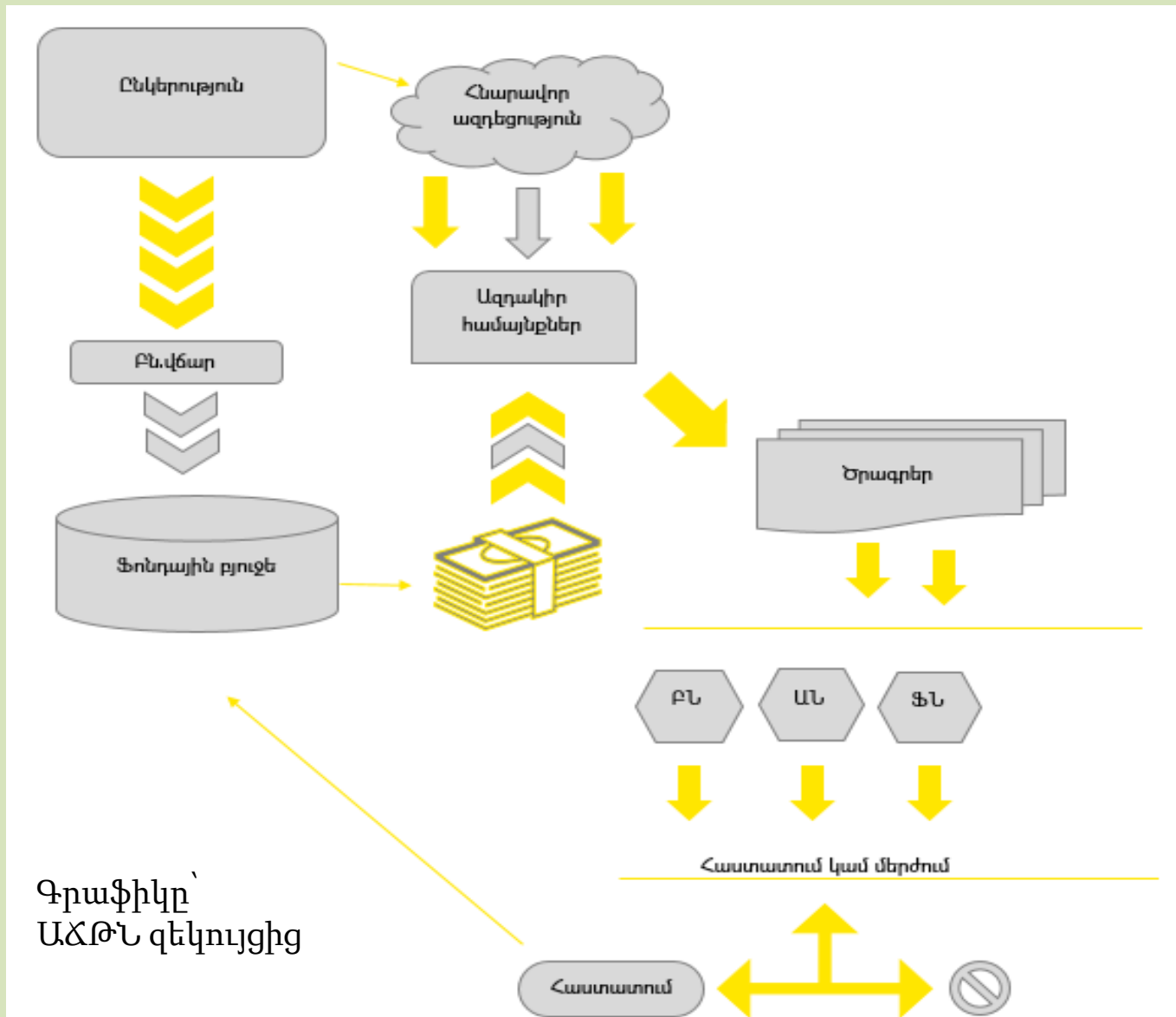

ԿԱՐԵՎՈՐ Է ԻՄԱՆԱԼ

Մասհանումներ կատարվում են Հայաստանի
Հանրապետության հարկային օրենսգրքով սահմանված՝

- արտանետման անշարժ աղբյուրներից մթնոլորտային օդ
վնասակար նյութերի արտանետման,
- ջրային ռեսուրսներ վնասակար նյութերի և
միացությունների արտահոսքի,
- ընդերքօգտագործման, արտադրության և (կամ)
սպառման թափոնների հատուկ հատկացված տեղերում
տեղադրման և (կամ) պահման համար
Բնապահպանական հարկի գումարներից:

Բնապահպանական վճարների վճարման և ազդակիր համայնքներին ֆինանսավորման տրամադրման գործընթացը

Գրաֆիկը՝
ԱՆԾԻՆ գեկույցից

ՔԱՅԼԵՐԻ ՀԱԶՈՐԴԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

- Ծրագրի նախագծի մշակում համայնքի ղեկավարի կողմից
- Ծրագրի նախագծի համաձայնեցում բնապահպանության և առողջապահության բնագավառներում լիազորված պետական մարմինների հետ
- Ծրագրի նախագծի ներկայացում ավագանու հաստատմանը
- Ֆինանսավորման համար մասհանումներից հատկացումների նախատեսման հարցով համապատասխան կարգով ծրագիրը ներկայացվում է ՀՀ պետական ֆինանսների կառավարման լիազոր մարմին
- Մասհանվող գումարների և ծրագրերի ցանկի ներառում պետբյուջե
- Գումարների նպատակային օգտագործում
- Ծրագրերի կատարման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացվում է օրենքով սահմանված կարգով

2016-2017 ԹԹ. ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱԶԴԱԿԻՐ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՏԿԱՑՎԱԾ
ՍՈՒԲՎԵՆՑԻԱՆԵՐ ԵՎ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ
ԾՐԱԳՐԵՐ
ՀԱՄԱՅՆՔ – Ք. ԿԱՊԱՆ

Անվանումը	2016 թ., ՀՀ դր	2017 թ., ՀՀ դր
Բնապահպանական ծրագրով՝ իրականացված միջոցառումներ՝ այդ թվում	6 276 100	8 875 000
Կապան քաղաքային համայնքի Ա.Մանուկյան փողոցի մայթերի ծառատնկման, կանաչ տարածքների վերականգնման, բարեկարգման և վերանորոգման աշխատանքներ	6 276 100	8 875 000
Առողջապահական միջոցառումներ	-	-

Աղբյուրը՝ ԱՃԹՆ զեկույց, Հավելված 4

Ինչպիսի՞ ծրագրեր կարող է ներկայացնել Ձեր համայնքը

✓ 1

ԻՆՉՊԵՐՍ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼ ՀՀ ԱՃԹՆ-Ի ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻՆ

- ԵՂԻՐ ակտիվ և հետաքրքրված
- ՀԵՏԵՎԻՐ ԱՃԹՆ-ի վերաբերյալ տեղեկատվությանը

- ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԻՐ շահագրգիռ քաղաքական հասարակության հետ

- ՆԵՐԿԱՅԱՑՐՈՒ՝ հարցեր և առաջարկություններ ՀՀ ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի քաղաքական հասարակության ներկայացուցիչներին

- ԴԱՐՁԻՐ ՀՀ ԱՃԹՆ-ի ակտիվ մասնակից

ՕՐԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

✓ 1

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

*Ծրագրի համակարգող՝
Ինգա Զարաֆյան*
ecolurpressclub@gmail.com

*Ծրագրի փորձագետ՝
Հարություն Մովսիսյան*
harutyunmovsisyan84@gmail.com

WWW.EITI.AM

eiti@gov.am

www.facebook.com/EITIArmenia/
[@EITIArmenia](https://www.facebook.com/EITIArmenia/)

Նյութը պատրաստվել է «ԷկոԼուր» տեղեկատվական ՀԿ-ի կողմից իրականացվող «Հանքարդյունաբերության ազդակիր համայնքները ԱՃԹՆ գործընթացի լիարժեք մասնակիցներ» ծրագրի շրջանակներում:

Ծրագիրն իրականացվում է ԱՄՆ ՄԶԳ-ի (USAID) աջակցությամբ Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն (ԹԻՀԿ) հասարակական կազմակերպության կողմից իրականացվող «Պահանջատեր հասարակություն՝ հանուն պատասխանատու կառավարման» ծրագրի շրջանակներում:

Այստեղ արտահայտված տեսակետները /կամ նյութի բովանդակությունը/ միմիայն հեղինակներինն են և պարտադիր չէ, որ արտահայտեն ԱՄՆ ՄԶԳ կամ ԱՄՆ կառավարության տեսակետները: